

ข่าวประจำวันพุธที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2558

จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

แล้งสุรอบ 51ปี ส่อวิกฤติ เขื่อนภูมิพลแห้ง

ชาวนาเหนือ-อีสาน-กลางทูน เร่งสูบน้ำตาลช่วย-แบ่งปันน้ำ เตรียมรับมือขาดแคลนประปา

เหนือ-อีสานระทมแล้งวิกฤติ แม่น้ำยมสายเก่าแห้งขอด บึงบอระเพ็ดน้ำเหลือไม่ถึงครึ่ง หากฝนไม่ตกมาเติม ปีหน้าแล้งวิกฤติอีกรอบ เขื่อนภูมิพลน้ำเหลือใช้ได้แค่ 3 เพอร์เซ็นต์ ไม่สามารถส่งน้ำช่วยเหลือเกษตรกรได้ เขื่อนลำตะคองวิกฤติไม่แพ้กัน น้ำลด ถนนมิตรภาพสายเก่าโผล่ มีน้ำไม่เพียงพอใช้ทำน้ำประปาให้ชาวเมืองนครราชสีมาใช้ นายกฯเตรียมประชุม ครม.เศรษฐกิจ แก่ภัยแล้งครบวงจร สถานการณ์ภัยแล้งลุกลามขยายวงกว้างเข้าขั้นวิกฤติ หลายจังหวัดเกษตรกรมีปัญหาน้ำเข้าพื้นที่จนเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้สลับกันสูบน้ำ แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ขณะที่หลายพื้นที่แม่น้ำ ลำคลองแห้งขอด ประกอบกับฝนทิ้งช่วงยาวนาน นาข้าวที่ชาวบ้านหว่านไว้แห้งเหี่ยวรอวันยืนต้นตาย

สวนลำไย 2,000 ไร่ใกล้ล่ม

ปัญหาภัยแล้งเมื่อวันที่ 23 มิ.ย. ที่ อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ ปริมาณน้ำในอ่างน้ำของชาวบ้านแปลง 8 หมู่ 2 ต.ท่าเตื่อ แห้งจนถึงระดับหัวกะโหลกไม่สามารถสูบน้ำได้ โดยนายพินิต สาระติ กำนันตำบลท่าเตื่อ กล่าวว่า ปีนี้ถือว่าแล้งที่สุด ชาวสวนลำไยต้องใช้วิธีการฉีดพ่นน้ำใส่โคนลำไย เพื่อประคองลำไยให้รอด รอคอยฝนตกลงมา ถ้าอีก 20 วันฝนไม่ตกลงมาหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือลำไยที่กำลังแทงช่อดอกราว 2,000 ไร่ คงยืนต้นตายแน่นอน นอกจากนี้ น้ำบาดาลที่ใช้ทำน้ำประปาหมู่บ้านแห่งขอต ต้องเจาะ และต่อท่อเพิ่มลงไปอีกประมาณ 15 เมตร ถึงจะเจอน้ำใต้ดิน ขณะนี้ ผวจ.เชียงใหม่ได้ประกาศให้อำเภอดอยเต่าเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติแล้งแล้ว

แม่น้ำยมสายเก่าแห้งขอด

ที่ อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย แหล่งน้ำต่าง ๆ เริ่ม แห้งขอด โดยเฉพาะแม่น้ำยมสายเก่าที่เชื่อมต่อมาจากแม่น้ำยมช่วงเหนือประตูระบายน้ำบ้านหาดสะพานจันทร์ หมู่ 9 ต.ในเมือง ที่ไหลจากทางประตูระบายน้ำบ้านคลองหกบาท ต.ปากุมเกาะ ไปยัง ต.ในเมืองและ ต.ปากน้ำ แห้งขอดตลอดทั้งสายระยะทางกว่า 20 กม. ชาวบ้านที่มีอาชีพปลูกผักตลอดสองฝั่งแม่น้ำต้องยอมให้พืชผลยืนต้นตาย และยังไม่กล้าที่จะปลูกอะไรอีก เกษตรกรบางรายต้องหันมารับซื้อของเก่าแทน

เขื่อนภูมิพลมีน้ำใช้ได้ 3 เพอร์เซ็นต์

จ.ตาก สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล อ.สามเงา เข้าขั้นวิกฤติไม่สามารถระบายช่วยเหลือเกษตรกรทำนาได้อีกแล้ว คงระบายเพื่อรักษาระบบนิเวศและการผลิตประปาเท่านั้น โดยระดับน้ำกักเก็บปัจจุบันรวม 4,116 ล้าน ลบ.ม. แต่สามารถระบายได้เพียง 315 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็น 3.26 เพอร์เซ็นต์เท่านั้น โดยเขื่อนภูมิพลระบายเพื่อระบบนิเวศวันละ 8 ล้าน ลบ.ม. ล่าสุด มีน้ำไหลเข้า 970,000 ลบ.ม. นับเป็นปรากฏการณ์น้ำน้อยที่สุดตั้งแต่ปี 2507 ที่เริ่มเปิดเขื่อนภูมิพล ซึ่งนายสมชัยรัฐ ทหะตันย์ติ ผวจ.ตาก สั่งเจ้าหน้าที่ชลประทานและสังกัดกระทรวงเกษตร ออกแจ้งเกษตรกรห้ามปลูกข้าวนาปีในช่วงนี้เด็ดขาด เพราะเขื่อนภูมิพลไม่สามารถ ระบายน้ำช่วยได้ ขณะที่เกษตรกรส่วนหนึ่งที่ปลูกข้าวตั้งแต่เดือน พ.ค. ข้าวเริ่มเหี่ยวเฉาเพราะขาดน้ำ

ชาวนาวอนรัฐบาลพักหนี้

ที่ จ.ชัยนาท นายเฉลียว น้อยแสง แกนนำเกษตรกรพื้นที่ อ.สรรคบุรี เผยว่า ภายหลังจากมีการจัดสรรน้ำให้เกษตรกรใน อ.สรรคบุรี และ อ.บางระจัน สลับกันสูบน้ำคราวละ 6 วัน แต่สูบน้ำได้เพียงคนละผลัด น้ำในคลองส่งน้ำก็แห้งไม่สามารถสูบน้ำได้ นาข้าวที่ปลูกไว้เริ่มเฉาตาย น้ำบาดาลที่สูบจากใต้ดินก็แห้งไม่สามารถสูบขึ้นมาใช้ได้เช่นกัน ส่วนช่วงการทำนาปรัง เดือน พ.ย.2558 ที่จะถึงนี้ หากไม่มีน้ำอีก พวกตนก็ไม่ว่าจะไปทำมาหากินอะไรแล้ว อยากวอนขอให้รัฐบาลช่วยจัดการเรื่องของการพักหนี้สินให้กับชาวนา และเกษตรกรชาวชัยนาท ให้พ้นผ่านช่วงภัยแล้งนี้ไปก่อน

เขื่อนเจ้าพระยาลุ้นฝนเต็มน้ำ

ด้านนายเอกสิทธิ์ ศักดิ์ธนาภรณ์ ผอ.เขื่อนเจ้าพระยา เปิดเผยว่า สถานการณ์น้ำในเขื่อนเจ้าพระยาลดลงต่อเนื่อง โดยระดับน้ำท้ายเขื่อนอยู่ที่ระดับ 5.96 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แต่ยังสามารถจัดสรรน้ำได้จนถึงสิ้นเดือน ก.ค. ตามแผนการจัดสรรน้ำอย่างแน่นอน หลังจากนั้นหากระดับน้ำไม่สูงเพิ่มขึ้นช่วงฤดูฝนตามที่คาดการณ์ไว้ ทางกรมชลประทาน ได้เตรียมแผนสำรองคือการทำฝนเทียมและดึงน้ำใต้ดินขึ้นมาช่วยในการเกษตร

บึงบอระเพ็ดเหลือน้ำไม่ถึงครึ่ง

ที่ จ.นครสวรรค์ ปริมาณน้ำในบึงบอระเพ็ด เหลือเพียง 40 เปอร์เซ็นต์ของความจุที่ 206.527 ล้าน ลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) โดยนายบุญยืน พุทธโชติ ประมงจังหวัดนครสวรรค์ เผยว่า ปีนี้น้ำน้อยมากอาจจะส่งผลกระทบต่อการจัดสรรการใช้น้ำ ทั้งในเรื่องการเกษตร การประมง การประปา อุปโภคบริโภคยาวไปจนถึงปีหน้า ได้แจ้งเตือนให้ทุกฝ่ายจัดสรรน้ำอย่างมีระบบ เพื่อให้ผ่านช่วงนี้ไปได้ก่อน และหากในช่วงปลายเดือน ก.ย.-ต้นเดือน ต.ค. ไม่มีฝนตกลงมาเพิ่ม บึงบอระเพ็ดอาจกลับเข้าสู่วิกฤติภัยแล้งอีกครั้ง ส่วนแม่น้ำปิงบริเวณหมู่ 1 บ้านหูกวาง ต.หูกวาง อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ ชาวบ้านได้รวบรวมเงินซื้อน้ำมันนำไปเติมรถแบ็กโฮของชาวบ้าน เพื่อขุดลอกแม่น้ำปิงให้น้ำไหลเข้าสู่คลองสาขา เพื่อนำไปหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตร หมู่ 1, 2 และหมู่ 4 ต.หูกวาง อ.บรรพตพิสัย เนื้อที่ราว 10,000 ไร่

สันดอนแม่น้ำมูลโผล่

ด้านภาคอีสาน ที่ จ.บุรีรัมย์ แม่น้ำมูลเส้นเลือดใหญ่หล่อเลี้ยงภาคอีสานช่วงที่ไหลผ่านพื้นที่ อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ดินเขินลงอย่างเห็นได้ชัด บางจุดสันดอนทรายโผล่ ชาวบ้านสามารถเดินข้ามฝั่งไปมาหาสู่กันได้ ส่งผลให้ชาวบ้านที่อยู่สองฟากแม่น้ำไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ขณะที่ชาวนาพื้นที่บ้านท่าเรือ ต.ท่าม่วง ได้รับความเดือดร้อนหนัก นาข้าวกว่า 200 ไร่ เริ่มเหี่ยวเฉา หากไม่มีฝนตกลงมานาข้าวต้องยืนต้นตายทั้งหมด

ประกาศภัยแล้ง 13 อำเภอ

เช่นเดียวกัน แม่น้ำชีที่ไหลผ่านพื้นที่ จ.ชัยภูมิ เริ่มแห้งขอด แหล่งเก็บกักน้ำในจังหวัดกว่า 13 แห่ง มีน้ำเหลือใช้ได้เฉลี่ยไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ นายวิเชียร จันทรโณทัย ผวจ.ชัยภูมิ ประกาศ 13 อำเภอ จากทั้งหมด 16 อำเภอ เป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ได้แก่ อ.เมืองชัยภูมิ, ภูเขียว, เกษตรสมบูรณ์, แก้งคร้อ, จตุรัส, คอนสวรรค์, หนองบัวแดง, เทพสถิต, บ้านแท่น, หนองบัวระเหว, เนินสง่า, ภูคัฒชุมพล และซับใหญ่ นาข้าวขาดน้ำเสียหายไปแล้วกว่า 388,593 ไร่ และขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค การประปาหมู่บ้าน รวมมากกว่า 671 หมู่บ้าน ในเขต 51 ตำบล ของทั้ง 13 อำเภอ ที่ขณะนี้ทางจังหวัดและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งร่นำรถน้ำออกแจกจ่ายช่วยเหลือราษฎรทุกวัน

ลำตะคองแห้งขอด ถนนโผล่

จ.นครราชสีมา ปริมาณน้ำภายในอ่างเก็บน้ำลำตะคอง อ.สีคิ้ว ลดลงอย่างต่อเนื่อง จนล่าสุดมีปริมาณน้ำที่ใช้การได้เพียง 50 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) หรือคิดเป็น 17% ของความจุเขื่อนทั้งหมด 314.49 ล้าน ลบ.ม. ทำให้มีถนนมิตรภาพสาย ภาพเก่าโผล่ขึ้นที่บริเวณกลางอ่างเก็บน้ำ ระยะทางยาวกว่า 15 กม. เกิดขาดขาดเป็นบริเวณกว้าง บางจุดห่างจากชายฝั่งริมถนนมิตรภาพกว่า 3 กิโลเมตร บางแห่งกลายสภาพเป็นทุ่งหญ้าโล่งกว้าง มีฝูงนกปากห่างเข้ามาจับกุ้ง หอย ปู ปลาที่ขึ้นมาเกยตื้น นอกจากนี้ชาวบ้านยังต้อนวัว ควายมาเลี้ยงเป็นจำนวนมาก

น้ำมีไม่พอผลิตน้ำประปา

นายชิตชนก สมประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 8 เปิดเผยว่า ขณะนี้ปริมาณน้ำลดต่ำลงมากในรอบหลายสิบปี และอาจจะลดลงกว่านี้ ฝนที่ตกลงมาในช่วง 1-2 สัปดาห์ที่ผ่านมาปริมาณน้อยมาก ทำให้มีน้ำไหลเข้าเขื่อนลำตะคอง เพียงเล็กน้อย เขื่อนลำตะคองเป็นเขื่อนหลักที่ผลิตน้ำในการอุปโภคบริโภคของประชาชนชาวจังหวัดนครราชสีมา ส่งผลให้ไม่มีน้ำเพียงพอในการผลิตน้ำประปา ซึ่งในวันที่ 24 มิ.ย. ทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเตรียมเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) เขื่อนลำตะคอง ที่สำนักชลประทานที่ 8 นครราชสีมา เพื่อร่วมกันวางแผนแก้ไขปัญหาและรับมือกับสถานการณ์ภัยแล้งที่กำลังเกิดขึ้น เบื้องต้นสำนักชลประทานที่ 8 นครราชสีมา ได้อนุญาตให้ทางเทศบาลนครนครราชสีมาดึงน้ำดิบจากเขื่อนลำแะ อ.ครบุรี ไม่เกินวันละ 35,000 ลบ.ม. มาใช้ในการผลิตน้ำประปาให้ประชาชนในเขตตัวเมือง หลังจากในปัจจุบันเขื่อนลำตะคองไม่มีน้ำเพียงพอให้ใช้ในการผลิตน้ำประปา และทางชลประทานเตรียมเสนอแผนลดพื้นที่การเพาะปลูกในเขตชลประทานของเขื่อนลำตะคองลง เพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคในปีต่อไป

ผวจ.ระบุแล้งสุดรอบ 10 ปี

ด้านนายธงชัย ลืออดุลย์ ผวจ.นครราชสีมา กล่าวว่า จ.นครราชสีมาประสบภัยแล้งอย่างหนักในรอบกว่า 10 ปี ปริมาณน้ำภายในอ่างเก็บน้ำหลักอีก 4 แห่ง โดยอ่างเก็บน้ำลำพระเพลิง อ.ปักธงชัย ปริมาณน้ำ 30 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 27 เปอร์เซ็นต์ของความจุ อ่างเก็บน้ำลำแะ อ.ครบุรี มีปริมาณน้ำ 102 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 37 เปอร์เซ็นต์ของความจุ อ่างเก็บน้ำมูลบน อ.ครบุรี มีปริมาณน้ำ 54 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 38 เปอร์เซ็นต์ของความจุ และอ่างเก็บน้ำลำปลายมาศ อ.เสิงสาง มีปริมาณน้ำอยู่ที่ 62 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 51 เปอร์เซ็นต์ของความจุ

เขื่อนป่าสักกามีน้ำ 7 เปอร์เซ็นต์

ที่ จ.ลพบุรี นายปัญญา กัลปสุข ผอ.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ต.หนองบัว อ.พัฒนานิคม เปิดเผยว่า ขณะนี้มีน้ำอยู่ในเขื่อนป่าสักประมาณ 77.40 ล้าน ลบ.ม. หรือประมาณ 7.6 เปอร์เซ็นต์ของความจุของอ่าง คงอยู่ได้ถึงปลายเดือน ก.ค. และต้องทำการระบายออกไปให้ผู้ที่อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำป่าสักตอนล่าง ใน จ.สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ใช้ในการอุปโภคบริโภค และรักษาระบบนิเวศเท่านั้น และคาดว่าน้ำในระบบชลประทานเพียงพอหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรใน อ.พัฒนานิคม อ.ท่าหลวง อ.ชัยบาดาล อ.ลำสนธิ ส่วนที่อยู่นอกเขตระบบชลประทานก็ได้รับความเสียหายบ้าง

ชาวหนองแวงเดือดร้อนทั้งจังหวัด

ที่ จ.อ่างทอง แม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านในพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือติดกันแม่น้ำ บางจุดมองเห็นสันดอนกลางแม่น้ำอย่างชัดเจน โดยระดับน้ำที่สถานีโทรมาตร C7A หน้าศาลากลาง จ.อ่างทอง เหลือเพียง 0.57 เมตรจากระดับตลิ่ง 9.32 เมตร ซึ่งนายทรงยศ มะกรูดทอง ประธานสภาเกษตรกร อ.

ไชโย กล่าวว่า ชาวนาทั่วทั้งจังหวัดกำลังประสบปัญหาการที่ไม่มีน้ำทำนาอย่างหนัก โดยเฉพาะพื้นที่ อ.ไชโยฝั่งตะวันตก ซึ่งเป็นพื้นที่แก้มลิง รองรับน้ำในฤดูน้ำหลาก หากชะลอการทำนาออกไปเกรงว่าจะประสบปัญหาถูกน้ำท่วมเสียหายอีก อยากวิงวอนให้รัฐบาลหาวิธีแก้ปัญหาผลกระทบจากน้ำแล้งและน้ำท่วมด้วย

คาดนาข้าวเสียหาย 7 พันไร่

ด้านนายสมพิศ พูลสวัสดิ์ เกษตรจังหวัดอ่างทอง เปิดเผยว่า พื้นที่ทำนาในจังหวัดอ่างทอง มีจำนวน 370,000 ไร่ ปลูกข้าวไปแล้ว 120,000 ไร่ มีพื้นที่ซึ่งคาดว่าจะได้รับความเสียหายจากภัยแล้งประมาณ 7,000 ไร่ ขณะที่นายปวิณ ชำนิประศาสน์ ผวจ.อ่างทอง กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดภัยแล้งขยายวงกว้างครั้งนี้ เกิดจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล สำหรับเกษตรกรที่ลงมือทำนาไปแล้ว ได้ประสานให้ชลประทานจัดสรรน้ำเพื่อหล่อเลี้ยงต้นข้าว ส่วนเกษตรกรที่ยังไม่ได้ลงมือทำนา ก็ขอให้ชะลอการทำนาออกไปทำพร้อมกันในช่วงเดือนกรกฎาคม ส่วนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจะรวบรวมข้อมูลนำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือต่อไป

เสริมเครื่องสูบน้ำช่วยชาวนา

ที่ จ.สุพรรณบุรี ประสบปัญหาภัยแล้งจนคลองมะขามเฒ่า-อู่ทอง แห้งขอด ส่งผลกระทบพื้นที่การเกษตรใน อ.สามชุก อ.ดอนเจดีย์ อ.อู่ทอง และ อ.เมืองสุพรรณบุรี ทางกรมชลประทานได้จัดสรรน้ำให้เกษตรกรผลิตกันสูบน้ำในคลอง 7-12 แต่พอเกษตรกรสูบน้ำในคลอง 9-12 ได้เพียง 1 ซม.น้ำกลับแห้งไม่สามารถสูบน้ำได้อีก ซึ่งนายมนัส อ่ำทอง ปลัดจังหวัดสุพรรณบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรที่ศาลาการเปรียญวัดจिरากขา หมู่ 10 ต.ไร่รถ อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี ระดับน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ และเขื่อนแควน้อย พบว่าลดระดับลงอย่างต่อเนื่องทำให้น้ำที่ไหลลงสู่คลองมะขามเฒ่า-อู่ทอง ที่มีระยะทางยาวถึง 104 กิโลเมตร สามารถสูบน้ำเข้าได้เพียงแค่ต้นน้ำและสิ้นสุดลงแค่คลอง 8 ใน ต.หนองสะเดา อ.สามชุก เท่านั้น เนื่องจากเครื่องสูบน้ำที่ประตูระบายน้ำพลเทพ ใน อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท เสียไป 1 เครื่อง ใช้ได้เพียง 3 เครื่อง อยู่ระหว่างประสานขอเครื่องสูบน้ำไฟฟ้าจากกรม ชลประทานมาเพิ่มอีก 2 ตัว คาดไม่เกิน 2 วันส่งน้ำเข้าคลองมะขามเฒ่า-อู่ทอง ได้อย่างเต็มกำลัง ขอให้เกษตรกรรักษากฎกติกาในการสูบน้ำตามคิวที่ได้ตกลงกันไว้ อย่าลักลอบสูบน้ำอย่างเด็ดขาด

น้ำเค็มหนุน ประปาโรงเรียนพัง

ที่ จ.ปราจีนบุรี สถานการณ์ภัยแล้งส่งผลให้น้ำทะเลหนุนเข้ามาในแม่น้ำปราจีนบุรี ตั้งแต่ อ.บ้านสร้าง อ.เมือง และอ.ศรีมหาโพธิ์ โดยเฉพาะ อ.บ้านสร้าง น้ำในแม่น้ำมีความเค็มจัดจนไม่สามารถใช้การบริโภคได้แล้ว ต้องซื้อน้ำมาดื่ม ประกอบอาหารและใช้อาบ ขณะที่โรงเรียนอนุบาลวัดบ้านสร้าง ที่ต้องใช้น้ำประปามาผลิตน้ำดื่มให้นักเรียนกว่า 500 ชีวิต ต้องประสบกับปัญหาเครื่องผลิตน้ำดื่มเสียจากน้ำประปาที่มีความเค็ม ทางโรงเรียนต้องหาเงินบริจาคเพื่อซ่อมระบบเครื่องทำน้ำสะอาด และขอรับการสนับสนุนรถบรรทุกน้ำประปาจากมณฑลทหารบกที่ 12 นำน้ำประปาจากค่ายพรหมโยธี มาให้กับทางโรงเรียนใช้ในการผลิตน้ำ

เดิม ส่วนพื้นที่การเกษตรที่มีอยู่กว่า 400,000 ไร่ ชาวนายังไม่สามารถหว่านข้าวลงนาได้ เพราะฝนมีน้อย และน้ำในแม่น้ำลำคลองเดิมจัดไม่สามารถใช้ทำนาได้

มท.1 ถกแก้ภัยแล้งใน กรม.เศรษฐกิจ

ที่ทำเนียบรัฐบาล ภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย ได้เข้าหารือ ม.ร.ว.ปรีดิยาทร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหภัยแล้ง จากนั้น พล.อ.อนุพงษ์เปิดเผยว่า วันที่ 24 มิ.ย. ที่ประชุม กรม.เศรษฐกิจจะมีการหาทางแก้ไขปัญหภัยแล้ง ทุกหน่วยต้องเตรียมข้อมูลทั้งเรื่องปริมาณน้ำฝน การช่วยเหลือเกษตรกร โดยเฉพาะพื้นที่การเกษตรที่ไม่ติดกับลุ่มน้ำหรือพื้นที่ไหนที่ไม่มีน้ำเลย นายกษได้ให้แนวทางขุดบ่อน้ำบาดาล ส่วนบางพื้นที่เกษตรกรเริ่มมีการแย่งน้ำกันนั้น ต้องดูในภาพรวมว่าพื้นที่ใดควรช่วยเหลืออย่างไร ตอนนี้อยู่ให้คำตอบไม่ได้ เพราะต้องดูปริมาณน้ำทั้งหมดเพียงพอหรือไม่ ส่วนพื้นที่ที่ไม่มีน้ำ ต้องดูว่าจะสามารถนำน้ำจากแหล่งใดมาช่วยเหลือ รวมถึงหารือแก้ปัญหการณ์ที่น้ำทะเลหนุนส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร

ระดมทำฝนหลวงเติมน้ำเขื่อน

นายชลิต ชูจร ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า จากการหารือร่วมกับกรมชลประทาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) ถึงสถานการณ์เมื่อวันที่ 23 มิ.ย.ที่ผ่านมา ถึงจุดที่วิกฤติแล้วโดยน้ำในเขื่อนภูมิพล เหลือน้ำใช้การได้ 2 เปอร์เซนต์ของความจุเขื่อน ไม่เหลือน้ำเพื่อการเกษตรอีกแล้ว ถือเป็นปริมาณน้ำที่น้อยที่สุดเป็นอันดับ 3 ของสถิติเขื่อนในรอบ 51 ปี ในขณะที่เขื่อนสิริกิติ์ แม้จะมีน้ำใช้การได้อยู่ประมาณ 500 ล้าน ลบ.ม. แต่จำนวนนี้มีน้ำเพื่อใช้สำหรับภาคการเกษตรเพียง 200 ล้าน ลบ.ม.เท่านั้น ถือว่าเป็นอัตราที่น้อยมากเป็นอันดับที่ 9 ของสถิติ รอบ 40 ปี ดังนั้น กระทรวงเกษตรฯ หาช่องทางเติมน้ำในเขื่อน โดยจะระดมศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง 13 แห่งมาดำเนินการเหนือเขื่อนภูมิพลก่อน โดยตนจะลงพื้นที่เขื่อนภูมิพลในวันที่ 24 มิ.ย.นี้

นายกฯ ประชุมแก้ภัยแล้ง

พล.ต.สรรเสริญ แก้วกำเนิด รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รมว.พาณิชย์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้ขออนวาระเรื่อง การขออนุมัติโครงการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้งระยะเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ 2558 วงเงินงบประมาณ 51 ล้านบาท เพื่อให้สอดคล้องกับข้อสั่งการของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ไม่ต้องการให้ดำเนินการแยกส่วน โดยจะให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเสนอแนวทางแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำและแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบออกมาเป็นแพ็คเกจในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (กรม.เศรษฐกิจ) ในวันที่ 24 มิ.ย.นี้

เสนอขุดบ่อบาดาลช่วยนาข้าว

“คณะกรรมการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เสนอ กรม. วันนี้ (23 มิ.ย.) เสนอให้ใช้น้ำบาดาล 269 แห่ง ที่จะวางแผนขุดเจาะใน 22 จังหวัดภาคกลาง เอาไปใช้หล่อเลี้ยงในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ที่มีการปลูกข้าวอายุ 15-60 วัน ซึ่งเป็นช่วงที่อ่อนไหว ถ้าไม่มีน้ำเลี้ยง 20 วันจะตายหมด การขุดบ่อบาดาลใช้เวลา 2 วัน อีก 3 วันสำหรับการแนะนำเกษตรกร รวม 5 วันจะช่วยข้าวที่ขาดน้ำได้ทัน ท่านนายกฯบอกให้รอ 1 คืบ นำมารวมพิจารณาในการประชุม กรม.เศรษฐกิจวันที่ 24 มิ.ย.นี้ เลยอดดีกว่า จะได้ครบทุกกรณี ทั้งน้ำใต้ดิน น้ำบาดาล ฝนเทียม เงินช่วยเหลือเกษตรกร” พล.ต.สรรเสริญกล่าว

ตอกรมชลฯน้ำมีเขื่อนใช้ได้ 30 วัน

นายเสรี สุกรภิตย์ ผู้อำนวยการศูนย์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติ เปิดเผยว่า ได้ชี้แจงข้อมูลสถานการณ์น้ำในขณะนี้ให้ พล.ท.กัมปนาท รุดดิษฐ์ แม่ทัพภาคที่ 1 รับทราบข้อเท็จจริงสถานการณ์น้ำในขณะนี้ว่า ตามที่กรมชลประทาน ประกาศให้เลื่อนปลูกข้าวนาปีในเขตชลประทาน กลุ่มเจ้าพระยา 22 จังหวัด พื้นที่รวมประมาณ 7.5 ล้านไร่ แต่มีการปลูกข้าวไปแล้วประมาณ 3.44 ล้านไร่ ซึ่งกรมชลฯ รายงานรัฐบาลว่าสามารถดูแลนาข้าวส่วนนี้ไม่ให้เสียหายได้ แต่ต้องมีฝนตกลงมาช่วย ไม่สามารถใช้น้ำในเขื่อนได้ เพราะมีน้ำไม่เพียงพอ ซึ่งกรมชลฯก็ยอมรับ เพราะวันนี้น้ำต้นทุน 4 เขื่อนกลุ่มเจ้าพระยา ได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน มีน้ำใช้การรวมกันประมาณ 900 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) วันนี้ระบายน้ำวันละ 30 ล้าน ลบ.ม. เท่ากับว่ามีน้ำใช้การไปได้อีกประมาณ 30 วันเท่านั้น ขอเสนอทางออก เพื่อให้มีน้ำกินน้ำใช้อย่างมั่นคงไปตลอดจะต้องยุติการปลูกข้าวนาปีที่เหลือในเขตชลประทาน กลุ่มเจ้าพระยา และขอให้รัฐบาลจัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อคัดกรองข้อมูลให้รัฐบาลตัดสินใจการจัดการน้ำในระดับนโยบายได้ แทนการให้ฝ่ายราชการทำงานตามลำพัง

กปน.น้ำดิบเค็มทำประปากร่อย

นายธนศักดิ์ วัฒนฐานะ ผู้ว่าการ การประปานครหลวง (กปน.) เปิดเผยว่า สถานการณ์ภัยแล้งในปีนี้ได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตน้ำประปาสำหรับคนกรุงเทพฯและภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนหลัก ทั้งเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้อยมาก ทำให้กรมชลประทานได้ลดการระบายน้ำลงในแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบหลักเพื่อผลิตน้ำประปาของการประปานครหลวงทำให้ขาดน้ำที่จะผลักดันน้ำทะเล ส่งผลให้น้ำดิบในแม่น้ำมีระดับความเค็มสูง มีผลให้น้ำประปาที่ผลิตได้ในช่วงดังกล่าวมีรส “กร่อย” แม้จะไม่มีอันตรายต่อร่างกาย แต่เมื่อดื่มน้ำจะรับรู้ได้ว่ามีรสเค็มกว่าปกติ โดยจะเกิดทุกรอบวันพระ ซึ่งเป็นช่วงน้ำทะเลหนุนสูง ในพื้นที่ตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา คือ ผังพระนครทั้งหมด และ จ.สมุทรปราการ ทั้งนี้หากเกิดสถานการณ์ดังกล่าว ทาง การประปานครหลวงจะแจ้งเตือนล่วงหน้าให้ประชาชนสำรองน้ำไว้ดื่ม โดยควรสำรองไว้อย่างน้อยครัวเรือนละ 60 ลิตร เพียงพอสำหรับดื่มใน 1 สัปดาห์

“บ๊ิกตุ” ยึดอกรับผิดชอบเต็มที่

เมื่อเวลา 16.50 น. ที่ท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 (บ.ท.6) ดอนเมือง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้า คสช. กล่าวภายหลังเดินทางกลับจากการร่วมประชุม ACMECS ที่ประเทศเมียนมาว่า ในที่ประชุมไม่มีการพูดคุยเรื่องการผันน้ำแม่น้ำโขงมาใช้ เพราะเป็นแผนที่มีการเตรียมไว้อยู่แล้ว และการผันน้ำจากแม่น้ำโขงโดยตรงอาจจะทำไม่ได้ เพราะมีกฎหมายกำหนดไว้อยู่ และการก่อสร้างจะต้องใช้เวลาถึง 5 ปี ที่ผ่านมาระดมทุกอย่างแล้ว ทุกวันนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลก เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ที่อาจจะทำให้แล้งยาวถึงปี 59 วันนี้จึงต้องมาช่วยกันหาทางออกว่าจะทำอย่างไร ยืนยันว่ารัฐรับผิดชอบเต็มที่ แต่ถ้าจะมาพูดว่าเป็นความผิดของใคร ก็ไม่อยากจะพูดถึง วันนี้ต้องการดูแลทุกอย่างให้สงบ

ต้องเร่งสะสมน้ำต้นทุน

พล.อ.ประยุทธ์กล่าวว่า ในวันที่ 24 มิ.ย.นี้ จะมีการพูดคุยกันอีกครั้งในการประชุม ครม.เศรษฐกิจ เป็นสิ่งที่บกพร่องในการบริหารจัดการน้ำที่ผ่านมา น้ำต้นทุนในเขื่อนตอนนี้ไม่มีอยู่แล้ว เพราะมันปล่อยละลายไปหลายปีแล้ว วันนี้ต้องเตรียมตั้งหน้าตั้งตาสะสมน้ำเหล่านี้ใหม่ สิ่งที่ต้องเตรียมคือจะแก้ปัญหาภัยแล้งกันอย่างไร ในเมื่อน้ำต้นทุนมันไม่มี เกษตรกรจะทำได้ทำอะไรกันอย่างไร ถ้าทุกคนยังมุ่งหวังต่อการทำนาทั้งหมด แล้วบอกว่าเราปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ได้

ดิ่งสื่อทำความเข้าใจประชาชน

เมื่อถามถึงกรณีที่มีประชาชนไม่เข้าใจและออกมาแย้งน้ำกัน นายกตบว่า สื่อมวลชนก็ต้องอธิบายให้เข้าใจ ไม่ใช่คิดแต่ใจทย์ เวลาเขียนหนังสือก็ต้องเขียนว่าปัญหาอยู่ตรงไหน น้ำไม่มีเพราะอะไร ฝนไม่ตกเพราะอะไร ทำไม่ถึงทำนาไม่ได้ ในเมื่อทำไม่ได้แล้วรัฐให้ทำอะไร ไปเปลี่ยนอาชีพใช้ไหม ไปพบศูนย์ดำรงธรรมใช้ไหม ไปขอความช่วยเหลือใช้ไหม เขียนแบบนี้ซะบ้าง ถ้าเขียนว่าน้ำไม่มีแล้วประท้วงก็จะประท้วงกันทุกเรื่อง

“ปัญหาที่เกิดขึ้นเพิ่งเกิดวันนี้หรือ แต่ทำอย่างไรจะใช้เวลาในการแก้ปัญหาเหล่านี้ให้ยั่งยืน ปัญหาเกิดมาเป็นสิบปีแล้ว โครงสร้างไม่ได้ทำ ไปย้อนหลังดู เพราะฉะนั้นวันนี้เรากำลังเริ่มแก้โครงสร้างทั้งหมด ภาคการเกษตร เรื่องน้ำ เรื่องสาธารณสุข โรค เรื่องกฎหมายเราแก้ใหม่หมด” พล.อ.ประยุทธ์กล่าว

อุตุฯระบุฝนตกหนักทุกภาค

กรมอุตุนิยมวิทยา รายงานสภาพอากาศประเทศไทยโดยทั่วไปว่า ในช่วงวันที่ 24-28 มิ.ย. มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทยและอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ประกอบกับมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอ่าวไทย ลักษณะเช่นนี้ทำให้บริเวณประเทศไทยมีฝนเพิ่มขึ้น และมีฝนตกหนักบางแห่งบริเวณภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ ส่วนมากบริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย อุรธานี หนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร มุกดาหาร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ

อุบลราชธานี อุทัยธานี กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง และพังงา อย่างไรก็ตาม แม้ในช่วงสัปดาห์นี้ ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและภาคกลางตอนล่าง จะมีฝนตก แต่บางพื้นที่ยังมีฝนตกน้อย ควรกักเก็บน้ำเอาไว้ใช้ทางด้านการเกษตร รวมทั้งวางแผนการจัดการน้ำที่เก็บกักไว้ให้มีประสิทธิภาพเพื่อจะได้มีน้ำใช้ในระยะที่มีฝนตกน้อย หรือฝนทิ้งช่วง โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน

“คูจिरะ” สลายตัว 25 มิ.ย.

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนยังคงมีกำลังแรง ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-40 กม./ชม. ฟันอ่าวไทย ทะเลมีคลื่นสูง 1-2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขณะที่ฝั่งอันดามันทะเลมีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ชาวเรือควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนควรงดออกจากฝั่ง ตลอดช่วงนี้ไว้ด้วย อนึ่ง พายุโซนร้อน “คูจिरะ” (KUJIRA) บริเวณเกาะไหหลำ กำลังเคลื่อนตัวทางตะวันตกเฉียงเหนือ และคาดว่าจะเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศจีนตอนใต้ ในช่วงวันนี้ (23 มิ.ย.) -24 มิ.ย. และจะสลายตัวในวันที่ 25 มิ.ย.

ชัยนาทโมเดล! อีกต้นแบบจัดการน้ำ..สู้แล้ง

กรมชลประทาน ออกประกาศขอให้ชาวนาในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ชะลอการปลูกข้าวนาปี สร้างความตื่นตระหนก ชาวนาต่างแย่งสูบน้ำเข้านาตัวเอง ทำให้น้ำน้อยนิดในเขื่อนที่ส่งมาทำน้ำประปาและผลักดันน้ำเค็มมีไม่เพียงพอ มีโอกาสเกิดวิกฤติซ้อนวิกฤติ...เกิดภาวะคนขาดน้ำกินน้ำใช้ซ้อนตามมาได้ เพื่อจะทุเลาเบาบางปัญหา...หลังจาก นายชวลิต ชูขจร ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตรวจสถานการณ์ภัยแล้งที่ จ.ชัยนาท ดูแนวทาง จัดการน้ำของสำนักงานชลประทานที่ 12 พบว่า ทั้งที่ภัยแล้งเกิดขึ้นมาตั้งแต่

ต้นปี ที่นี้กลับปลูกข้าวได้เหมือนปกติ ทั้งที่ใช้น้ำไม่มาก เลยเกิดปีงอเดียนนำมาทำเป็น “ชัชนาทโมเดล” ที่จะขยายต่อไปในพื้นที่อื่นๆ

ชัชนาทโมเดล คือ อะไร...ทำกันแบบไหน

“ชัชนาทโมเดลที่ท่านปลัดชลิตพูดถึงนั้น เป็นการจัดทำแผนที่ และขึ้นทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ ให้รู้ว่าใครอยู่ตรงไหน ปลูกข้าวกี่ไร่ เมื่อไร ใครปลูกแล้ว ยังไม่ปลูก โดยเกษตรกรทุกรายจะมีบัตรประจำตัวผู้ใช้น้ำ ที่เก็บข้อมูลทุกอย่าง สามารถใช้คอมพิวเตอร์ตรวจสอบข้อมูลได้รวดเร็ว ข้อมูลนี้นอกจากจะทำให้การบริหารจัดการน้ำเป็นระบบ ยังป้องกันปัญหาการสวมสิทธิ์มาใช้น้ำและขอค่าชดเชยได้ด้วย”

นายภูรงค์กร สมตน ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 12 เจ้าของไอเดีย “ชัชนาทโมเดล” บอกว่า โครงการนี้ทำมาตั้งแต่ปี 2552 เนื่องจากชัชนาทประสบปัญหาภัยแล้งทุกปี ชาวบ้านแย่งน้ำกันตลอด เลยคิดวิธีแก้ปัญหา... ใช้หลักคิดจะปล่อยน้ำให้ชาวนาอย่างไรถึงจะได้น้ำทั่วถึง และตรงตามระยะเวลาที่ชาวนาต้องการ

“เพราะก่อนหน้านี้ เราปล่อยน้ำไปโดยไม่รู้ข้อมูล พื้นที่ไหนปลูกข้าวหรือยัง เลยเกิดปัญหาการสูญเปล่าไปมาก เพราะชาวนายังไม่ปลูกข้าว ส่วนที่ปลูกข้าวไปแล้ว ได้น้ำแบบได้แล้วได้อีก แต่เมื่อนำระบบที่เราคิดเองทำเอง

ใช้เงินส่วนตัวกับงบประมาณบางส่วน of สำนักงาน และขอความร่วมมือชาวนาในเขตส่งน้ำเดียวกัน ปลูกข้าวพร้อมกัน มันเลยทำให้ส่งน้ำไปจ่ายให้ชาวนาได้คุ้มค่า การสูญเปล่าน้อยลง เมื่อเปรียบกับการส่งน้ำแบบเมื่อก่อน ที่มักจะส่งไปตามการร้องขอของชาวบ้าน โดยตรวจสอบไม่ได้ว่า เขาเดือดร้อนจริง มีการปลูกข้าวจริงมากน้อยแค่ไหน หรือเดือดร้อนอยู่แค่ไม่กี่คน”

ไม่เพียงจะช่วยให้จ่ายน้ำให้ชาวนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น การขึ้นทะเบียนและทำแผนที่ ยังช่วยแก้ปัญหาโรคแมลงได้ด้วย อย่าง กรณีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาด จะใช้วิธีปล่อยน้ำเข้านาให้สูง เพื่อไล่เพลี้ยกระโดดออกจากนาได้ทัน...

แม้แต่ช่วงไหนเกิดฝนตกจับปล้นน้ำท่วมนาข้าว ระบบนี้ยังมีหัวหน้าคุกลงในพื้นที่คอยประสานงาน แจ้งข่าวขอเครื่องสูบน้ำมาเร่งดูดน้ำออกจากนาได้ทันก่อนข้าวจะจมน้ำตายอีกด้วย

ผลจากการใช้และพัฒนาระบบนี้มา 6 ปี เจ้าของไอเดีย “ชัยนาทโมเดล” บอกว่าที่ผ่านมา หน้าแล้งไม่เคยพบเห็นข้าวยืนต้นตาย แล้งหนักปี 57 ก็ไม่มี แล้งจัดปี 58 ที่เพิ่งผ่านไปก็ไม่มีให้เห็นอีกเช่นกัน

เพ็ญพิชญา เตียว